

Сборник съдебна практика

Дело C-948/19

UAB „Manpower Lit“

срещу

Е. S. и др.

и

Европейски институт за равенство между половете (EIGE)

(Преюдициално запитване, отправено от Lietuvos Aukščiausiasis Teismas)

Решение на Съда (втори състав) от 11 ноември 2021 година

„Преюдициално запитване — Социална политика — Временна заетост — Директива 2008/104/ЕО — Член 1 — Приложно поле — Понятията „държавно предприятие“ и „упражняване на стопанска дейност“ — Агенции на Европейския съюз — Европейски институт за равенство между половете (EIGE) като „предприятие ползвател“ по смисъла на член 1, параграф 2 от тази директива — Член 5, параграф 1 — Принцип на равно третиране — Основни условия на труд и заетост — Понятието „едно и също работно място“ — Регламент (ЕО) № 1922/2006 — Член 335 ДФЕС — Принцип на административната самостоятелност на институциите на Съюза — Член 336 ДФЕС — Правилник за длъжностните лица на Европейския съюз и Условия за работа на другите служители на Съюза“

1. *Социална политика — Временна заетост — Директива 2008/104 — Приложно поле — Понятия за предприятие ползвател, за държавни и частни предприятия и за стопанска дейност — Обхват — Агенции на Съюза — Европейски институт за равенство между половете — Предоставяне на тази агенция от агенция за временна заетост на лица, сключили трудов договор с последната — Включване (член 3, параграф 1, член 5 и член 14, параграф 3 от Регламент № 1922/2006 на Европейския парламент и на Съвета; член 1 от Директива 2008/104 на Европейския парламент и на Съвета)*

(вж. т. 32, 34, 38, 39, 42—46, 50 и точка 1 от диспозитива)

2. *Социална политика — Временна заетост — Директива 2008/104 — Равно третиране — Понятие за едно и също работно място — Европейски институт за равенство между половете — Работно място, заето от работник, назначен в тази агенция на Съюза, който е нает чрез агенция за временна заетост — Включване — Правоспособност на Съюза — Правилник за длъжностните лица на Европейския съюз — Липса на последици*

(членове 335 ДФЕС и 336 ДФЕС; член 5, параграф 1 от Директива 2008/104 на Европейския парламент и на Съвета)

(вж. т. 55—60 и 62; точка 2 от диспозитива)

Резюме

Manpower Lit, литовска агенция за временна заетост, предоставя петима работници на Европейския институт за равенство между половете (EIGE), назначени в тази установена във Вилнюс (Литва) агенция на Съюза съответно като асистенти и компютърен специалист. След като трудовите им правоотношения с Manpower Lit са едностранно прекратени от него между месеците април и декември 2018 г. и тъй като считат, че им се дължат неизплатени трудови възнаграждения, тези служители сезират Valstybinės Darbo inspekcijos Vilniaus teritorinio skyriaus Darbo ginčų komisija (Комисия по трудовите спорове към Инспекцията по труда, териториалното подразделение Вилнюс, Литва), за да получат дължимото плащане.

С решение от 20 юни 2018 г. тази комисия взема предвид разпоредбата от Кодекса на труда, с която в литовското право се транспонира прогласеният в Директива 2008/104¹ принцип на равно третиране на наетите чрез агенция за временна заетост работници и разпорежда да им бъдат изплатени дължимите трудови възнаграждения, като приема, че въпросните служители фактически изпълнявали функциите на членове на постоянния персонал на EIGE и че условията за възнаграждението им трябва да съответстват на условията, прилагани от този институт по отношение на договорно наетите му служители.

Тъй като подадената срещу това решение жалба по съдебен ред е отхвърлена както от първата, така и от въззивната съдебна инстанция, Manpower Lit подава касационна жалба пред Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Върховен съд, Литва).

Този съд решава да отправи запитване до Съда, за да установи дали принципът на равно третиране на наетите чрез агенция за временна заетост работници, предвиден в Директива 2008/104, е приложим в главното производство, като се има предвид, че агенция на Съюза има качеството на ползвател на услугите по предоставяне на наети чрез агенция за временна заетост работници.

В постановеното решение Съдът потвърждава приложимостта на Директива 2008/104, включително на разпоредбите, целящи да гарантират спазването на принципа на равно третиране, в главното производство.

¹ Член 5 от Директива 2008/104/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 година относно работа чрез агенции за временна заетост (ОВ L 327, 2008 г., стр. 9).

Съображения на Съда

На първо място, Съдът анализира приложното поле на Директива 2008/104. В това отношение той посочва, че за да се приложи Директивата, EIGE трябва да отговаря на три условия², а именно — той да попада в обхвата на понятието „държавни и частни предприятия“, да съответства на „предприятие ползвател“ и да упражнява „стопанска дейност“.

Що се отнася до въпроса дали EIGE може да се разглежда като „предприятие ползвател“³, Съдът посочва, че работниците в настоящото дело са работили в EIGE като временно наети чрез агенция за временна заетост и под надзора и ръководството на този институт. Освен това тази агенция на Съюза следва да се смята за „юридическо лице“ по смисъла на тази директива. Оттук Съдът заключава, че в този контекст EIGE е „предприятие ползвател“.

Що се отнася до обхвата на понятията „държавни и частни предприятия“ и „стопанска дейност“, предвид обстоятелството, че тези понятия не са дефинирани в Директивата, Съдът обсъжда въпроса дали EIGE упражнява стопанска дейност, състояща се в предлагане на стоки или услуги на даден пазар.

В това отношение Съдът констатира първо, че дейността на тази агенция на Съюза не представлява упражняване на властнически правомощия и поради това не може да се изключи тя да бъде квалифицирана като „стопанска дейност“. По-нататък, вземайки предвид някои от извършваните от EIGE дейности, изброени в Регламент № 1922/2006⁴, Съдът приема, че съществуват пазари, на които упражняват дейност търговски предприятия, които са в конкурентни отношения с EIGE. Ирелевантно е обстоятелството, че при упражняването на тези дейности EIGE няма за цел формирането на печалба. Накрая, приходите на EIGE включват⁵ по-специално плащания, получени за предоставените услуги, с което се потвърждава разбирането, че законодателят на Съюза е предвидил, че EIGE ще действа, поне частично, като участник на пазара.

Ето защо Съдът заключава, че трябва да се приеме, че EIGE извършва, поне отчасти, дейност, състояща се в предлагане на услуги на даден пазар, и че следователно в предоставянето от агенция за временна заетост на лица, сключили трудов договор с нея, на EIGE, за да полагат труд в този институт, попада в приложното поле на Директива 2008/104.

На второ място, Съдът разглежда въпроса дали длъжността, зета от нает чрез агенция за временна заетост работник, който е назначен в EIGE, може да се счита за „същото работно място“ по смисъла на Директива 2008/104 с оглед на обстоятелството, че съгласно тази директива⁶ основни условия на труд и заетост по отношение на наетите чрез агенции за

² Съгласно член 1, параграф 2 от тази директива. Съгласно тази разпоредба Директивата се прилага по отношение на държавни и частни предприятия, които са агенции за временна заетост, или предприятия ползватели, които извършват стопанска дейност, независимо дали работят с цел формиране на печалба.

³ По смисъла на член 3, параграф 1, буква г) от Директивата, а именно „всяко физическо или юридическо лице, за което и под надзора и ръководството на което работи временно нает чрез агенция за временна заетост работник“.

⁴ Член 3, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1922/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 година за създаване на Европейски институт за равенство между половете (ОВ L 403, 2006 г., стр. 9), където в буква ж) се посочва по-специално организирането на конференции, кампании и срещи на европейско равнище.

⁵ Съгласно член 14, параграф 3, буква б) от Регламент № 1922/2006.

⁶ Член 5, параграф 1 от тази директива.

временна заетост работници следва да са — за продължителността на тяхното назначение в предприятие ползвател — поне такива, каквито биха се прилагали, ако те биха били наети на работа пряко от това предприятие да заемат същото работно място.

Що се отнася до възможността да се съпоставят условията за работа на наетите чрез агенция за временна заетост работници с тези на персонала на EIGE, нает на работа въз основа на Правилника за длъжностните лица, Съдът отхвърля довода на Европейската комисия, че при подобно съпоставяне би могло да се наруши член 335 ДФЕС, който предоставя на Съюза най-широката правоспособност, предоставяна на юридическите лица, съгласно националните законодателства и член 336 ДФЕС, относно приемането от законодателя на Съюза на Правилника за длъжностните лица. Всъщност това съпоставяне по никакъв начин не води до предоставяне на статут на длъжностни лица на тези работници, наети чрез агенция за временна заетост. Съдът уточнява, че при липсата на специална правна уредба, когато тези агенции на Съюза използват работници, наети за временна работа въз основа на договори, сключени с агенции за временна заетост, принципът на равно третиране се прилага изцяло за тези работници при изпълнението на задачите им в тази агенция.

Съдът заключава, че длъжността, заета от нает чрез агенция за временна заетост работник, който е назначен в EIGE, може да се счита за „същото работно място“ по смисъла на тази разпоредба, дори и ако се предположи, че всички длъжности, за които EIGE е наело пряко работници, включват изпълнението на задачи, които могат да бъдат изпълнявани единствено от лица, към които се прилага Правилникът за длъжностните лица на Съюза.